

Kansallisen metatietovarannon palvelusopimuksen MUUTOSSOPIMUS

1. Sopijaosapuolet

Kansalliskirjasto
PL 15 (Unioninkatu 36)
00014 Helsingin yliopisto
0313471-7
(jäljempänä Kansalliskirjasto)

Palvelun asiakas:
organisaatio nimi
osoitetiedot
[täytä y-tunnus]
(jäljempänä Organisaatio)

Molemmat jäljempänä Sopijaosapuolet.

2. Tausta ja tarkoitus

2.1 Tämä muutosopimus ja tässä muutosopimuksessa mainitut liitteet (jäljempänä yhdessä ”Muutosopimus”) muuttavat Sopijaosapuolten [lisää päivämäärä] tekemää Kansallisen metatietovarannon palvelusopimusta, mukaan lukien sen mahdolliset liitteet, lisäykset ja muutokset ("Sopimus").

2.2 Sopijaosapuolet ovat sopineet muuttavansa Sopimusta tässä Muutosopimuksessa kuvatulla tavalla. Muilta kuin muutetuilta osin Sopimus jää voimaan sellaisenaan. Mikäli Sopimuksen ja tämän Muutosopimuksen ehtojen välille muodostuu ristiriita, sovelletaan ensisijaisesti tämän Muutosopimuksen ehtoja.

3. Henkilötietojen käsittely

Tämän Muutosopimuksen liitteenä olevalla tietosuojaliitteellä Sopijaosapuolet sopivat ehdoista, joiden perusteella henkilötietoja käsitellään. Tietosuojaliite on erottamaton osa tätä Muutosopimusta.

4. Uudet Liitteet

Liite 3: CC0-lisenssi
Liite 4: Tietosuoja

5. Muut muutokset

5.1 Muutokset sopijaosapuolten nimeämisessä

Toista sopijaosapuolta kutsutaan jatkossa nimellä Organisaatio ja tämä korvaa alkuperäisessä sopimuksessa toisesta sopijaosapuolesta käytetyn Kirjasto-nimen sopimuksen kaikissa kohdissa.

5.2 Muuttuneet määritelmät sopimuksen kohdassa 2. Määritelmiä

- **Metatietovarannolla** tarkoitetaan tämän sopimuksen organisaatioiden yhteistä kansallista metatiedon työskentely- ja toimintaympäristöä. Sen avulla tuotettu kirjastoaineistojen metatieto rikasteineen säilytetään yhdessä paikassa, joka on kirjastojärjestelmäarkkitehtuurissa taustajärjestelmässä sijaitseva keskitetty tietovaranto. Sen sisältämää metatietoa voidaan esittää asiakkaille eri asiakasliittymissä.
- **Metatiedolla** tarkoitetaan tiedon kontekstia, sisältöä ja/tai rakennetta sekä niiden hallintaa ja käsittelyä kuvaavaa tietoa. Tätä tietoa voidaan käyttää mm. aineiston hakuun, paikallistamiseen ja tunnistamiseen. Myös auktoriteetit ovat metatietoa.
- **Kuvailulla** tarkoitetaan kuvailun kohteen identifiointia, bibliografista kuvailua, sisällönkuvailua ja auktoriteettivalvontaa ja -tuotantoa. Kuvailun tehtävä on mahdollistaa halutun aineiston löytäminen, identifiointi, valinta, paikantaminen ja käyttöön saaminen. Kuvailussa käytetään kansainvälisiä ja niihin perustuvia kansallisia standardeja, jotka takaavat metatietojen yhteensopivuuden eri järjestelmissä.
- **Auktoriteetilla** tarkoitetaan termin tai nimen standardoitua, yhtenäistä muotoa. Yhdelle asialle on yksi hakumuoto tai useita hyväksytyjä muotoja yhteenlinkitettyinä. Auktoriteetti tallennetaan erilliseen tietueeseen, jossa on nimen tai termin ohjeellinen muoto sekä mahdolliset viittaukset ja lisätiedot. Auktoriteettien näyttämässä ja vaihdossa huomioidaan tietosuojalainsäädäntö teknisiä menetelmiä käyttäen. Auktoriteetteja tuotetaan metatietovarannon yhteydessä toimivassa tietokannassa, joka mahdollistaa auktoriteettien keskitetyn kansallisen tuotannon ja hyödyntämisen sekä kansallisen ja kansainvälisen vaihdettavuuden muiden organisaatioiden kanssa. Organisaatio ei tuota auktoriteetteja, ellei siitä ole tässä sopimuksessa nimenomaisesti sovittu.
- **Kansalliskirjaston asiakastietojärjestelmällä** tarkoitetaan järjestelmää, jossa ylläpidetään Kansalliskirjaston [asiakaskirjastojen-asiakasorganisaatioiden](#) ja näiden yhteys henkilöiden yhteys- ym. tietoja.
- **Kansallisbibliografia-aineistolla** tarkoitetaan Suomen kansallisbibliografiaa eli luetteloa suomalaisesta julkaisutuotannosta: kirjoista vuodesta 1488 lähtien, lehdistä vuodesta 1771, sarjajulkaisuista, kartoista, äänitteistä, nuoteista sekä audiovisuaalisesta ja elektronisesta aineistosta. Kansallisbibliografian tiedot sisältyvät kansalliseen metatietovarantoon.
- **CC0-lisenssillä** tarkoitetaan CC0 1.0 Yleismaailmallinen -lisenssiä, joka on kuvattu liitteessä 3.

Muut kuin tässä luetellut määritelmät jäävät voimaan sellaisenaan.

5.3 Uusittu kohta 3. Sopimuksen tausta ja tarkoitus

Suomesta on puuttunut kirjastojen yhteinen kansallinen tietokanta, joka kirjastojen yhteisenä tietovarantona rakentaa perustan kansallisille kirjastopalveluille. Kukin kirjasto on huolehtinut oman aineistonsa kuvailusta omaan paikalliseen tietokantaansa. Tämän sopimuksen tarkoituksena on luoda ja ylläpitää kansallista metatietovarantoa, joka sisältää keskitetyksi kirjastoaineistojen metatiedot. Kansallinen metatietovaranto toimii sopimuksen solmineiden organisaatioiden metatiedon varantona. Se mahdollistaa aineistoja kuvailevien metatietojen kansallisen ja kansainvälisen yhteiskäytön, jonka kautta muiden kirjastojen organisaatioiden tekemän kuvailutyön täysipainoinen hyödyntäminen helpottuu ja erilaiset kuvailutarpeet vähenevät. Keskitetyt palvelinratkaisut ja hyvä tietoturva tuovat toimintaan kustannussäästöjä ja tehokkuutta. Lisäksi kuvailu yhdenmukaistuu ja metatiedon laatu paranee. Metatietovarannon pohjalta on nykyistä helpompi luoda muita uusia kansallisia verkkopalveluita ja vaihtaa metatietoja kansainvälisten yhteistyökumppanien kanssa silloin, kun metatiedon käyttöoikeudet sen mahdollistavat.

5.4 Uusittu kohta 4. Sopimuksen kohde

Tällä sopimuksella sovitaan metatietovarannon ylläpitämiseen ja kehittämiseen liittyvästä yhteistyöstä, Sopijaosapuolten tehtävistä ja vastuista sekä metatietovarannon käytöstä.

5.5 Uusittu kohta 6. Kustannukset

Ohjelmistolisenssin hankintakustannus, ohjelmiston tuki- ja ylläpitomaksut, palvelinympäristön ylläpitoon liittyvät kustannukset sekä palvelun kehittäminen ja tuki Kansalliskirjastossa katetaan opetus- ja kulttuuriministeriön rahoituksella (perus- ja täydentävää rahoitusta) edellyttäen, että eduskunta myöntää tarvittavan rahoituksen, eikä niistä aiheudu kuluja Organisaatiolle. Muutoin kumpikin Sopijaosapuoli vastaa kustannuksistaan itse.

Kansalliskirjasto tiedottaa rahoituksessa tapahtuvista mahdollisista muutoksista heti tiedon saatuaan ja neuvottelee organisaatioiden kanssa ratkaisuvaihtoehtoista. Mikäli rahoittaja muuttaa metatietovarannon rahoitusta olennaisesti, tarkistetaan sopimusta vastaamaan uutta tilannetta. Mikäli neuvotteluissa ei päästä yhteisymmärrykseen, on molemmilla Sopijaosapuolilla kohdassa 17 kuvattu oikeus irtisanoa tämä sopimus.

5.6 Uusittu kohta 7.2 Metatietovarantoa koskeva ohjeistus ja yhteistyön koordinointi

Kansalliskirjasto ylläpitää yhteistyössä organisaatioiden kanssa kuvailu-, luettelointi- ja teknisiä ohjeita verkossa ja tiedottaa niiden muutoksista.

Kansalliskirjasto koordinoi organisaatioiden yhteistyöverkosta, joka tavoitteena on edistää kuvailun yhteismitallisuutta.

5.7 Uusittu kohta 7.5.2 Metatiedon käyttöön asettaminen

Kansalliskirjastolla on oikeus tarjota Organisaation rajoitetulla käyttöoikeudella tallentama metatieto (kohta 8.1.3) muiden organisaatioiden käyttöön kohdan 8.2.2.

mukaisesti. Kansalliskirjastolla on oikeus tarjota metatieto vapaaseen hakukäyttöön internetissä.

5.8 Uusittu kohta 9. Yhteistyön organisointi

Metatietovarannon kehittämistä varten on perustettu ohjausryhmä sekä työryhmiä. Kansalliskirjasto vastaa kansallisen metatietovarannon toiminnasta ja kehittämisestä ohjausryhmän linjausten mukaisesti. Metatietovarannon ylläpitäjänä Kansalliskirjasto tekee viime kädessä siihen liittyvät päätökset organisaatioiden kanssa neuvoteltuaan, pois lukien opetus- ja kulttuuriministeriön tekemät rahoituspäätökset.

5.9 Uusittu kohta 12. Vastuuvapaus

Metatietovaranto toteutetaan Kansalliskirjaston, organisaatioiden ja ulkopuolisten toimijoiden yhteistyönä. Tästä syystä Kansalliskirjasto ei vastaa siitä, että metatietovarannon sisältö on virheetöntä tai kattavaa.

Metatietovaranto ja sen tuotantoympäristö toteutetaan osittain kolmansien osapuolten ohjelmistoilla ja palveluilla. Kansalliskirjasto sitoutuu siihen, että em. ohjelmistojen ja palvelujen soveltuvuus pyritään varmistamaan vaatimusmäärittelyjen ja testauksen avulla. Kansalliskirjasto ei vastaa em. ohjelmistojen tai palvelujen soveltuvuudesta, toiminnasta tai toiminnallisuuksista.

5.10 Uusittu kohta 17. Sopimuksen voimassaolo ja uudistaminen

Tämä sopimus tulee voimaan kun molemmat Sopijaosapuolet ovat sen asianmukaisesti allekirjoittaneet. Sopimus on voimassa toistaiseksi.

Kummallakin Sopijaosapuolella on oikeus irtisanoa sopimus kuuden (6) kuukauden irtisanomisajalla.

Sekä Kansalliskirjastolla että Organisaatiolla on oikeus irtisanoa sopimus kahden (2) kuukauden irtisanomisajalla, mikäli kohdan kuusi viimeisen kappaleen mukaisissa neuvotteluissa ei päästä yksimielisyyteen.

Sopimus voidaan myös purkaa kohdan 13 mukaisesti.

[Sopimuksen päättymisestä huolimatta metatietovarantoon tallennettu metatieto jää pysyvästi metatietovarantoon osallistuvien organisaatioiden ja Kansalliskirjaston käytettäväksi samoin ehdoin kuin tämän sopimuksen voimassa ollessa.](#)

Sopimuksen päättymisestä huolimatta metatietovarantoon tallennettu metatieto jää pysyvästi metatietovarantoon osallistuvien organisaatioiden ja Kansalliskirjaston käytettäväksi samoin ehdoin kuin tämän sopimuksen voimassa ollessa.

5.11 Uusittu kohta 18. Sopimuksen muuttaminen

Tätä sopimusta voidaan muuttaa vain molempien Sopijaosapuolten asianmukaisesti allekirjoittamalla asiakirjalla.

6. Sopimuksen voimassaolo ja irtisanominen

Tämä Muutossopimus tulee voimaan allekirjoitushetkellä ja jatkuu toistaiseksi voimassa olevana, kunnes Sopimuksen voimassaolo on päättynyt ja Sopijaosapuolet ovat suorittaneet loppuun kaikki Sopimuksen mukaiset velvoitteensa.

Tämän Muutossopimuksen päättymisen ei vapauta Sopijaosapuolia velvollisuudesta toteuttaa kaikkia Tietosuojasäännösten mukaisia henkilötietojen käsittelyä koskevia velvollisuuksiaan.

7. Yhteyshenkilöt

Kumpikin Sopijaosapuoli nimeää yhteyshenkilön Sopimusta koskevien asioiden hoitoa varten. Yhteyshenkilön vaihtumisesta on ilmoitettava välittömästi toiselle Sopijaosapuolelle.

Kansalliskirjaston sopimusyhteyshenkilönä toimii:

Lassi Lager
Kansalliskirjaston kirjastoverkkopalvelut
PL 15 (Unioninkatu 36)
00014 HELSINGIN YLIOPISTO
puhelin: 050 4154879
s-posti: lassi.lager@helsinki.fi

Organisaation sopimusyhteyshenkilönä toimii:

[täytä nimi ja yhteystiedot tähän]

8. Allekirjoitukset

Tätä Muutossopimusta on tehty kaksi samasanaista kappaletta, yksi kummallekin Sopijaosapuolelle.

Helsingissä, _____20____
Kansalliskirjasto, Helsingin yliopisto

_____, _____20____
[organisaation nimi]

_____
Ylikirjastonhoitaja

_____
[nimen selvennys, titteli]

Helsingissä _____20____

21.5.2019

Kansalliskirjasto, Helsingin yliopisto

Kristiina Hormia-Poutanen
Johtaja